

24. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

24th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
"EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE"

**OBRAZOVANJE U FUNKCIJI
MODERNIZACIJE DRUŠTVA**

**ROLE OF
EDUCATION IN
MODERNIZATION
OF SOCIETY**

Knjiga rezimea

Book of abstracts

JELENA STANIŠIĆ · MLADEN RADULOVIĆ
UREDNICI/ EDITORS

11. oktobar 2019.
Učiteljski fakultet
Univerzitet u Beogradu, Srbija

October 11, 2019
Teacher Education Faculty
University of Belgrade, Serbia

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

Dr Jelena Stanišić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

Prof. dr Sergej Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Olga Borisovna Mihajlova

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Stanislav Sergejevič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
prijateljstva naroda, Moskva, Rusija*

Prof. dr Andreas Oikonomou

*Fakultet za pedagoško i tehnološko
obrazovanje, Solun, Grčka*

Doc. dr. Danijela Makovec Radovan

Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija

Prof. dr Mile Srbinovski

*Institut za životnu sredinu i zdravlje,
Univerzitet jugoistočne Evrope, Tetovo,
Republika Severna Makedonija*

Prof. dr Katarina Todorović

*Filozofski fakultet u Nikšiću, Univerzitet
Crne Gore, Crna Gora*

Prof. dr Nataša Vlah

*Učiteljski fakultet, Sveučilište u Rijeci,
Hrvatska*

Prof. dr Gordana Mišević Kadijević

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Sofija Maračić

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

Dr Emilija Lazarević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Snežana Mirkov

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Milja Vujačić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Jelena Stevanović

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Dušica Malinić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

Dr Rajka Đević

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Jelena Stanišić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Stanislav Sergejevič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University in Moscow, Russia*

Prof. Andreas Oikonomou, PhD

*School of Pedagogical and Technological
Education, Thessaloniki, Greece*

Doc. Danijela Makovec Radovan, PhD

*Faculty of arts, Department of
Educational Sciences, University of
Ljubljana, Slovenia*

Prof. Mile Srbinovski, PhD

*Institute for Environment and Health,
South East European University, Tetovo,
Republic of North Macedonia*

Prof. Katarina Todorović, PhD

*Faculty of Philosophy, Nikšić, University
of Montenegro, Montenegro*

Prof. Nataša Vlah, PhD

*Faculty of Teacher Education, University
of Rijeka, Croatia*

Prof. Gordana Mišević Kadivević, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Sofija Maračić, PhD

*Teacher Education Faculty of the
University of Belgrade, Serbia*

Emilija Lazarević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Milja Vujačić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Snežana Mirkov, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Rajka Đević, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Dušica Malinić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Jelena Stevanović, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

dr Mladen Radulović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

msr Ivana Petrović

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

msr Ljiljana Bojanić

Učiteljski fakultet u Beogradu, Univerzitet u Beogradu, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaja 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd

www.uf.bg.ac.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na projektima „Od podsticanja inicijative, saradnje i stvaralaštva u obrazovanju do novih uloga i identiteta u društvu (br. 179034) i „Unapređivanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja u procesima modernizacije Srbije“ (br. 47008), koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (2011–2019).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Mladen Radulović, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Ivana Petrović, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

Ljiljana Bojanić, MA

Teacher Education Faculty of the University of Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Teacher Education Faculty, University of Belgrade

Kraljice Natlije 43, 11000 Beograd, Serbia

www.uf.bg.ac.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of the projects "From encouraging initiative, cooperation and creativity in education to new roles and identities in society" (No. 179034) and "Improving the quality and accessibility of education in modernization processes in Serbia" (No. 47008), which are financially supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (2011–2019).

AFEKTIVNO VEZIVANJE I EKSTERNALIZOVANI PROBLEMI KOD UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA

Marina Kovačević Lepojević* i Ana Stojković

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Afektivno vezivanje za roditelje jedan je od porodičnih faktora koji se najčešće povezuje sa eksternalizovanim problemima u ponašanju. Iako se afektivne veze uspostavljaju na ranom uzrastu, u adolescenciji dolazi do specifičnih promena u njihovom kvalitetu, što je posebno izraženo u kontekstu ispoljavanja eksternalizovanih problema. Cilj istraživanja predstavlja utvrđivanje povezanosti dimenzija afektivnog vezivanja za majku i oca (Poverenje, Komunikacija, Otudženost) sa sindromima eksternalizovanih problema (Agresivno ponašanje i Ponašanja kojima se krše pravila). Uzorak je činilo 507 učenika beogradskih srednjih škola uzrasta od 15 do 19 godina oba pola ($AS= 16,69$, $SD= 1,119$). Podaci o eksternalizovanim problemima prikupljeni su putem Ahenbahovog sistema empirijski zasnovane procene (ASEBA), verzija za mlade (YSR/11–18), a o afektivnom vezivanju za roditelje putem Inventara afektivnog vezivanja za roditelje i vršnjake (IPPA). Dimenzije afektivnog vezivanja za majku i oca objašnjavaju ukupno 24,9% varijanse Ponašanja kojima se krše pravila ($F(6,500)=27,67$, $p<0,001$) i 17% varijanse Agresivnog ponašanja ($F(6,500)=17,10$, $p<0,001$). Jedini značajan prediktor Agresivnog ponašanja je Otudženost od majke ($\beta= 0,204$), dok Poverenje u oca ($\beta= -0,321$), Otudženost od majke ($\beta= 0,161$) i Poverenje u majku ($\beta= -0,149$) predviđaju Ponašanja kojima se krše pravila. U skladu sa pretpostavljenim, afektivne veze sa oba roditelja važne su za psihosocijalno funkcionisanje srednjoškolaca, uz uočene razlike u ulogama majki i očeva u vezi sa ispoljavanjem eksternalizovanih problema. Date su preporuke za unapređivanje odnosa roditelj–dete uz prikaz najdelotvornijih programa za prevenciju eksternalizovanih problema.

Ključne reči: afektivno vezivanje, eksternalizovani problemi, Agresivno ponašanje, Ponašanja kojima se krše pravila.

---

* E-mail: marina.lepojevic@gmail.com

PARENTAL ATTACHMENT AND EXTERNALISING PROBLEMS AT HIGH SCHOOL STUDENTS

Marina Kovačević Lepojević* and Ana Stojković

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Parental attachment is one of the family factors most frequently associated with externalising problems. Although attachment is established at an early age, there are specific changes in quality of parental attachment in adolescence, especially in the context of externalising problems. The aim of the study is to determine the nature of relationship between the dimensions of attachment to mother and father (Trust, Communication, Alienation) and externalising problems syndromes (Aggressive Behaviour and Rule-breaking Behaviour). Sample of 507 Belgrade high school students of both genders aged from fifteen to eighteen ($AS = 16.69$, $SD = 1.119$) were administered self-report measures. For the assessment of externalising problems, a part of the Achenbach System of Empirically Based Assessment – ASEBA, Youth Self-Report – (YSR/11-18) was used. The Inventory of Parents and Peer Attachment, (IPPA) was used to collect data about parental attachment. The dimensions of attachment to mother and father explain for a total of 24.9% of the variance in Rule-breaking behaviour and 17% of the variance in Aggressive Behaviour. The only significant predictor of Aggressive Behaviour is Maternal Alienation ($\beta = .204$), whereas Trust in the Father ($\beta = -.321$), Maternal Alienation ($\beta = .161$), and Trust in the Mother ($\beta = -.149$) predict Rule-breaking Behaviour. As assumed, attachment to both parents is important for the psycho-social wellbeing of Belgrade high school students, with spotted differences in the mothers' and fathers' roles with regard to externalising problems. Recommendations for enhancing parental attachment and the most effective programs for prevention of externalising problems are provided.

Keywords: attachment to parents, externalising problems, aggressive behaviour, rule-breaking behaviour.

---

* E-mail: marina.lepojevic@gmail.com

ZBORNIK REZIMEA

24. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“

OBRAZOVANJE U FUNKCIJI MODERNIZACIJE DRUŠTVA

Izdavač
Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednici
Jelena Stanišić
Mladen Radulović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž
130

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa
Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-147-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

37.014:316.72(048)
371:316.32(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (24 ; 2019 ; Београд)

Образовање у функцији модернизације друштва : зборник резимеа /
24. Међународна научна конференција "Педагошка истраживања и
школска пракса" = Role of Education in Modernization of Society :
book of abstracts / 24th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednici ; editors Jelena
Stanišić, Mladen Radulović. - Београд : Институт за педагошка истраживања,
2019 (Београд : Кућа штампе plus). - 129 стр. ; 24 cm

Резимеи на срп. и енгл. језику. - Тираж 130. - Напомене и библиографске
референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-147-0

а) Образовање -- Социолошки аспект -- Апстракти б) Образовање -
- Глобализација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 279880716